

ogibati, in še provincijalizmi dobivajo le težko, kakor bi Nemeč rekel, svoj „Bürgerrecht“.

Dalje, ali se s tem, ko ka pišemo, ali celo govorimo, kaj bližamo drugim Slovanom? Povejte mi vi, ki ste ka z obema rokama vže objeli, v katerem slovanskem narečji nahajate kaj takega? Jaz sem vže marsikaj bral, staroslovensko, rusko, bulgarsko, srbsko, bosniško, hrvatsko, slovaško, moravsko, česko, poljsko, lužičansko, kašubsko, in v nobenem teh jezikih nisem te spake našel. Ali ste jo vi našli? Veselilo me bo, ako me v tej reči malo podučite. Ako jej pa tudi vi še sledú ne najdete, zakaj bi jo mi imeli sprejeti — edini med vsemi Slovani?!

Likajmo svoj jezik, čedimo ga, kolikor moremo, bogatimo ga; pa izruvajmo plevél in vso nesnago nepotrebnih tujk, al čudnih in neslanih lokalizmov, da nam kak drug Prešern ne zapoje zopet svojega:

Ne bodmo šalobarde itd.

Mnogovrstne novice.

* Število ljudstva v Evropejskih mestih. Po najnovjših popisih je v 25 največjih Evropejskih mestih sledeče število stanovnikov: London 3 milijone in 800.000, Pariz 1 milijon in 850.000, Carigrad 1 milijon 75.000, Dunaj s predmestji 900.000, Berolin 830.000, Petrograd 870.000, Liverpool 520.000, Manchester s Salfortom 500.000, Glasgov 470.000, Napulj 440.000, Moskva 400.000, Birmingham 370.000, Lion 324.000, Dublin 320.000, Madrid 318.000, Bruselj s predmestji 318.000, Marseille 312.000, Pešt-Budim 220.000, Amsterdam 280.000, Leeds 260.000, Lissabon 260.000, Varšava 250.000, Hamburg 236.000, Rim 226.000, Turin 210.000.

* Vrh ogromne škode, kojo je napravil spomladanski mraz po Slavoniji, Banatu itd., prikazala se je vsled preobilnega dežja rja na žitu, ktera mu žuga veliko škodo. Na Ogerskem pa je unidan v več krajih toča napravila grozno škodo.

* Koliko ljudi je en bankír (Plaht po imenu), ki je na Dunajski borsi unidan na kant prišel, za seboj v nesrečo potegnil, naj se naši bralci prepričajo iz sledečega imenika. Ta mož je toliko zaupanje vžival, da so mu ljudje vseh stanov denar nosili, kakor v hranilnico proti dobrim obrestim, ki jim jih je plačeval. General B. je zdaj zgubil pri njem 30.000 gold., neki oficir, ki je v vojski leta 1866. ob nogo prišel, je imel pri njem naloženo vse svoje premoženje — 1300 gold., zdaj je ob vse; neki pismonos, 70 let star, ki mu je izročil vse, kar si je prihranil — 600 gld. — zgubil je vse; neki kmet iz Wiener Neustadt-a, ki mu je v shrambo dal ves svoj denar — 10.000 gold. — pa tudi za svoje 3 sirote, katerim je varh (irof) bil, pri njemu naložil 500 gold., je zdaj popolnoma ob vse; neka perica, ki se je ravnokar imela omožiti, je zgubila 150 gold. In še drugih več je ob vse premoženje, ki so mu ga zapupali. To vam je bil krič in jok, ko so prišli ti ljudje k njegovemu doktorju po denar (Plaht sam je že zaprt) in jim je ta rekel, da ne dobijo nič! Kolikor se za zdaj vé, je véliki ta bankír dolžan ljudém okoli 3 milijone in 300.000 gold.; njegovo premoženje pa znaša komaj 14.000 gold., — po takem za goldinar upniki njegovi še pol krajcarja ne dobijo! — Kdor je pričatacih prigodkov, ki so na tisoče ljudi pahnili v nesrečo, pač mora preklinjati liberalno nemško êro zadnjih let, ki je hipoma toliko nadlog prinesla čez nedolžne ljudi, ki so zapupali čez noč obogatelim Dunajskim velikašem.

Naši dopisi.

Iz Celoveca 24. maja. — Brali smo, da se je v Ljubljani pod vodstvom dr. Vošnjakovim osnoval „centralni volilni odbor“, ki misli pri prihodnjih volitvah vse vajeti v svoje roke vzeti po celi Sloveniji. Domoljubi na Kranjskem, Štajarskem in Goriškem so že očitno razglasili, da se ne dajo komandirati temu centralnemu odboru. Tudi mi Slovenci na Koroškem naznanjamo, da se je tudi za našo deželo že osnoval centralni volilni odbor, da se je že tudi z najodličnejšimi domoljubi iz vseh dolin zastran prihodnjih volitev pogovarjal in vse potrebno že tudi pripravil. Gotovo si bomo mi le takih kandidatov izbrali, ki so pravi in preskušeni domoljubi na vse strani, in to sta g. Andrej Einšpieler in g. Ferdo Vigele. Ako so naši kandidatje tudi centralnemu odboru v Ljubljani po volji, dobro! veselilo nas bode, ako nas imenovani odbor podpira. Ako mu pa niso po godu, potem ga pa prosimo, naj nas ne draži in ne moti. Mi Koroški Slovenci imamo že od drugih strani dosti nasprotnikov, zato pričakujemo, da nas vsaj še Slovenci sami dražili, motili in razdirali ne bodo. Sloga jači — nesloga tlači!

Odbor „Trdnjava“.

Iz Trsta 24. maja. (Čudna prikazen pri sviloprejkah.) Kakor preteklo leto, tako tudi letos, je tukajšnja kmetijska družba izrejevanje svilnih črvov napravila. Ministerstvo kmetijstva jej je v ta namen 1000 gold. podarilo. Nakupilo se je raznega semena, nekaj iz Dinjana v Istri, nekaj iz otoka Čresa, nekaj iz Gorice in nekaj iz Egipta. Ta semena, pazno preiskana, so kazala deloma, da so brez onih „bolestnih telesec“, deloma pa, da so oskrunjena ž njimi; ločena so tedaj bila. — Izreja se je začela 7. dne aprila. Nekaj dni je bilo vreme prav ugodno; al kmalu se je bilo jako pokvarilo; le s tem smo obvarovali črviče pogina, da smo peči noč in dan kurili in vedno enako gorkoto v sobah imeli. Perje nam sta toča in hud mraz nekoliko poškodovala; vendar je izid bil prav srečen; zapredli so se prav lepo, in bolezen se ni prikazala pri nobenih, ne pri teh, ki so bili iz zdravega, ne pri unih, ki so bili iz bolnega semena, marveč so se tisti, ki so imeli „telesca“ še najboljše obnesli. Jako čudna prikazen je to! Zdaj se ne vé, ali so „telesca“ prav za prav bolezen ali kaj? — Obiskovali so to šolo ob četrtkih, učenci okolice Tržaške, učenci gimnazije in realk ter se udeleževali praktičnega in teoretičnega nauka. Naši kmetje in gospôda so tudi radi zahajali v to šolo. Odločila je zdaj kmetijska družba iz 30 funtov kokonov napraviti semena in ga za prihodnjo spomlad razdeliti med kmete, da tako sopet pridejo do dobrega semena, in da se sviloreja zopet oživi, kakor v prejšnjih časih. Drugi pa, ki hočejo kupiti kokonov, da napravijo iz njih semena, dobijo jih funt po 5 gold. — Tudi za povzdigo živinske reje je tukajšnja kmetijska družba kupila 4 bike jako mlečnega plemena, in jih je v okolico med kmeti razdelila. To bode sčasoma ubogim kmetom pomagalo do boljšega plemena.

Iz Kostanjevice. — 27. aprila na večer je nekega fantiča na Koprivniku popadel stekli pes. Fantiču je drugi dan tukajšnji župan, ob enem tudi ranocelnik, steklino v ranah zažigal. Pred kakimi 3 tedni pa se je klatil že zopet drugi stekli pes in sicer po nasprotni strani Krke. Ogrizel je pri neki hiši najpopred domačega psa, potem pa tudi mlado lepo prasè, na to pa še sosedovega psa. Kam se je potem zavil in koliko psov in druge živali oklal, se še ne vé. Čez nekoliko dni pa prične prase po hlevu silno divjati. Gospodinja mu odpre, prase pa, okrog gobca vse penasto, kakor blisk krog hiše švigne, pade s prvimi nogami na kolena in